

Kuopion vammaisneuvosto toteutti yhdessä Tukipilarin kanssa asukkaille suunnatun sähköisen kyselyn marras-joulukuussa 2023. Kyselyyn vastasi noin 70 henkilöä. Kysely oli suunnattu kaikille henkilöille, jotka ovat itse vammaisia, heidän läheisiään tai työskentelevät vammaisten parissa.

Kyselyssä pyrittiin saamaan suuntaa antavaa informaatiota vammaispoliittisen ohjelman valmisteluun sekä tukimateriaalia muiden kyselyiden ja työpajojen suunnitteluun vammaispoliittisen ohjelman valmistelua varten.

Kysely pidettiin yksinkertaisena ja helposti lähestyttävänä mahdollisimman laajan vastausmäärän saavuttamiseksi.

Kyselyssä pyydettiin asettamaan vastausvaihtoehdot tärkeysjärjestykseen. Kyselyssä oli myös omien kommenttien antamisen mahdollisuus.

Kyselyyn saimme seuraavanlaisia avoimia kommentteja:

Näkymättömät vammat: On tärkeää tiedostaa, että kaikki vammat eivät näy päällepäin. Esimerkiksi hidasta puhetta ei pidä automaattisesti yhdistää kuulovammaan.

Pienluokat yläasteelle: Pienluokat olisivat parempi vaihtoehto yläasteelle, jotta pudokkaiden määrä vähenisi.

Vammaisten avustajatunnit: Vammaisille tulisi myöntää avustajatunteja, jotta he voivat osallistua yhteisöllisiin tapahtumiin ja harrastuksiin.

Esteettömät kulkureitit: Kulkureiteissä tulisi huomioida ramppien kaltevuus niin, että pyörätuolilla liikkuminen on turvallista.

Henkilökohtaiset avustajat: Henkilökohtaisen avustajan tarpeellisuus tulisi tunnistaa ja huomioida.

Invapaikoitus: Invapaikoitus on tärkeää.

Kuopion kotisivut: Toivottiin Kuopion kotisivujen parantamista.

Liikkumisen apuvälineet: Liikkumisen apuvälineet ovat tärkeitä.

Bussien ahtaus: Bussien ahtaus ja tilan puute aiheuttavat haasteita.

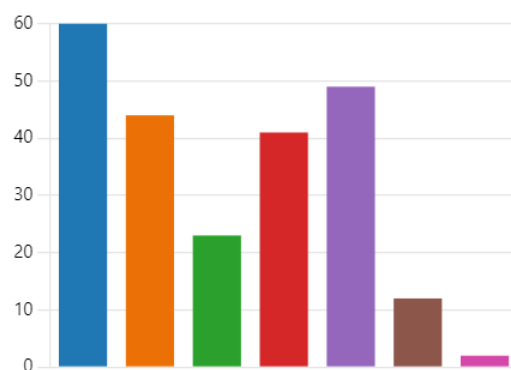
Ilmaiset harrastusmahdollisuudet: Ilmaiset harrastusmahdollisuudet ovat tärkeitä.

Liikenteen näkökulmasta tärkeimmäksi vastaajat kokivat koko matkaketjun esteettömyyden ja saavutettavuuden (60). Toiseksi tärkeimmäksi koettiin avustajien maksuttomuus liikennevälineissä (49). Kolmanneksi tärkeimmäksi koettiin kaikkien vammaryhmien huomioon ottaminen (44). Kohtuulliset maksut nousivat kyselyssä neljänneksi tärkeimmäksi vaihtoehdoksi (41).

1. Liikenteen näkökulmasta minulle tärkeintä on

[Lisätietoja](#)

● Koko matkaketju esteetön ja saa...	60
● Pyrkii ottamaan kaikki vammary...	44
● Istumapaikat myös pysäkeillä	23
● Kohtuulliset maksut	41
● Avustaja ilmaiseksi	49
● Henkilökunnan koulutukset (va...	12
● Muu	2

(Diagrammi kysymyksen vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

1. Liikenteen näkökulmasta minulle tärkeintä on

- Koko matkaketju esteetön ja saavutettava
- pyrkii ottamaan kaikki vammaryhmät huomioon
- Istumapaikat myös pysäkeillä
- Kohtuulliset maksut
- Avustaja ilmaiseksi
- Henkilökunnan koulutukset (vammasasiakkaat)

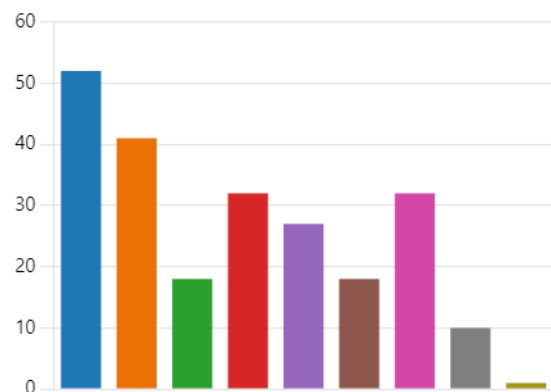
Avoin kysymys: jotain muuta joka ei tullut esille

Liikkumisen näkökulmasta tärkeimmäksi koettiin katuverkostot ja niiden kunnossapito (60). Toiseksi tärkeimmäksi koettiin rakennukset, esteettömyys ja saavutettavuus (41). Kolmanneksi eniten kannatettiin sekä sitä, että on hissejä ja ramppeja (32), että myös sitä, että ratkaisut palvelevat kaikkia, mm. vanhuksia ja lastenvaunujen kanssa kulkevia (32).

2. Liikkumisen näkökulmasta minulle tärkeintä on

[Lisätietoja](#)

● Katuverkostot ja niiden kunnoss...	52
● Rakennukset, esteettömyys, saa...	41
● Opasteet, reitit	18
● Hissit, rampit	32
● Inva-paikat	27
● Ulkoilu, leikkipaikat yms.	18
● Palvelee kaikkia (mm. lastenvau...	32
● Tiedottaminen	10
● Muu	1

(Diagrammi kysymyksen vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

2.Liikkumisen näkökulmasta minulle tärkeintä on

-Katuverkostot ja niiden kunnossapito (mm. talvikunnossapito)

-Rakennukset, esteettömyys, saavutettavuus (mm. kaupungin julkiset palvelut yms tilat)

-Opasteet, reitit

-Hissit, rampit

-Inva-paikat

-Ulkoilu, leikkipaikat yms

-Palvelee kaikkia (mm. lastenvaunut, vanhukset)

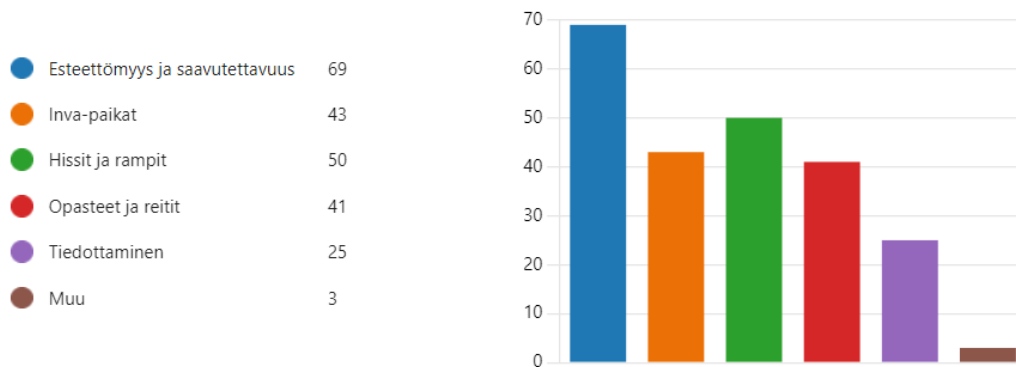
-tiedottaminen

Avoin kysymys: jotain muuta joka ei tullut esille

Rakentamisen ja kaavoituksen näkökulmasta tärkeimmäksi kyselyssä nousi esteettömyys ja saavutettavuus (69). Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin hissejä ja rampeja (50). Inva-paikat nousivat kolmanneksi tärkeimmäksi (43), ja neljänneksi opasteet ja reitit (41).

3. Rakentamisen ja kaavoituksen näkökulmasta minulle tärkeintä on (sekä asumisen, että julkisten tilojen osalta)

[Lisätietoja](#)

(Diagrammi kysymyksen vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

3. Rakentamisen ja kaavoituksen näkökulmasta minulle tärkeintä on (sekä asumisen, että julkisten tilojen osalta)

-esteettömyys ja saavutettavuus

-inva-paikat

-Hissit, rampit

-opasteet, reitit

-tiedottaminen

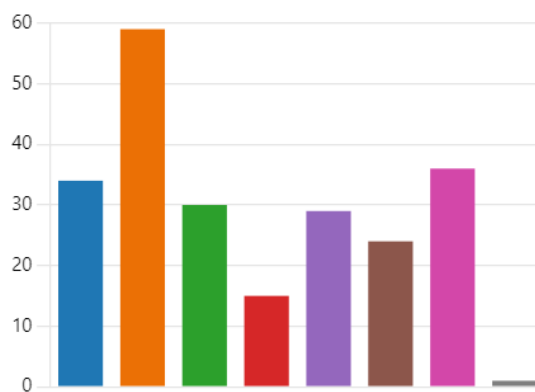
Avoin kysymys: jotain muuta joka ei tullut esille

Työllisyyden ja yrittämisen näkökulmasta vastaajat pitivät tärkeimpänä sitä, että kaikilla on mahdollisuudet omien kykyjensä mukaan mielekkääseen osa/kokoaikatyöhön/opiskeluun/yrittäjyyteen (59). Seuraavaksi eniten vastaajat antoivat ääniä yhdenvertaisuuden toteutumiselle ja syrjintään puuttumiselle (36). Kolmanneksi tärkeimmäksi koettiin se, että viranomaiset edistävät vammaisten (sekä heidän läheisten) työnsaanti- ja koulutusmahdollisuuksia (34).

4. Työllisyyden ja yrittämisen näkökulmasta minulle tärkeintä on

[Lisätietoja](#)

Viranomaiset edistävät vammais...	34
Kaikilla mahdollisuudet omien k...	59
Kohtuulliset mukautukset, tarvitt...	30
Positiivinen erityiskohtelu	15
Viranomaisten eri vammaryhmie...	29
Tarvittava tuki ja apu työn/opisk...	24
Yhdenvertaisuus, syrjintään puu...	36
Muu	1

(Diagrammi kysymyksen vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

4. Työllisyyden ja yrittämisen näkökulmasta minulle tärkeintä on

-viranomaiset edistävät vammaisten (sekä heidän läheisten)

työnsaantimahdollisuuksia/koulutusmahdollisuuksia

-Kaikilla mahdollisuudet omien kykyjensä mukaan mielekkääseen osa/kokoaikatyöhön/opiskeluun/yrittäjyyteen

- Kohtuulliset mukautukset, tarvittava tuki työhön/opiskeluun/yrittäjyyteen
- Positiivinen erityiskohtelu
- Viranomaisten eri vamma ryhmien yms esteiden tunnistaminen (esim.nepsy-aikuiset), täsmäneuvonta ja henkilökunnan osaaminen
- Tarvittava tuki ja apu työn/opiskelupaikan haussa
- Yhdenvertaisuus, syrjintään puututtava

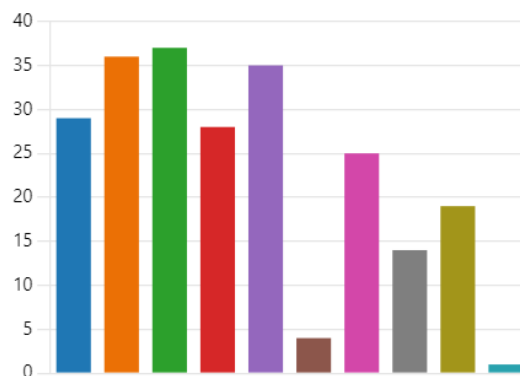
Avoin kysymys: jotain muuta joka ei tullut esille

Kulttuurin osalta tärkeimmäksi nousi se, että avustaja pääsee avustettavan mukana ilmaiseksi (37). Seuraavaksi tärkeimmäksi koettiin esteettömyys ja saavutettavuus koko ketjussa (36). Kolmanneksi tärkeimmäksi koettiin kohtuulliset maksut, jotka ottavat huomioon vammaisten taloudellisen tilanteen (35).

5. Kulttuurin osalta minulle tärkeintä on

[Lisätietoja](#)

●	Kaikilla mahdollisuus osallistua ...	29
●	Esteettömyys/saavutettavuus (k...	36
●	Avustaja ilmaiseksi	37
●	Järjestää myös eri vamma ryhmill...	28
●	Kohtuulliset maksut (hinnoittelu...	35
●	Kohtuulliset mukautukset	4
●	Vammaisten sekä heidän omaist...	25
●	Inva-paikat, rampit, hissit, opast...	14
●	Palveluiden yms. kehittäminen e...	19
●	Muu	1

(Diagrammi kysymyksen vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

5.Kulttuurin osalta minulle tärkeintä on

- Kaikilla mahdollisuus osallistua kaikkeen
- Esteettömyys/saavutettavuus (koko ketjussa)
- Avustaja ilmaiseksi
- Järjestää myös eri vamma ryhmille suunnattua toimintaa, tapahtumia, esityksiä yms

-Kohtuulliset maksut (hinnoittelussa otetaan huomioon vammaisten taloudellinen tilanne)

-Kohtuulliset mukautukset

-Vammaisten sekä heidän omaisten/edustajien kuunteleminen ja valmistelu/suunnitteluvaiheessa

ennen toteutusta/päätöksiä heitä koskevissa asioissa/palveluissa yms

-Inva-paikat, rampit, hissit, opasteet, tiedottaminen

-Palveluiden yms kehittäminen eri vammaryhmiä kuunnellen

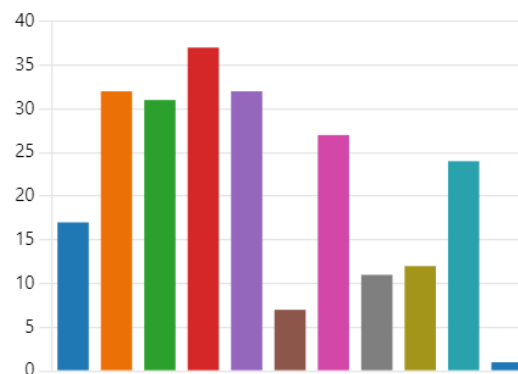
Avoin kysymys: jotain muuta joka ei tullut esille

Liikunnan osalta tärkeimpänä pidettiin sitä, että järjestetään myös eri vammaryhmille suunnattua toimintaa ja ryhmiä (37). Toiseksi tärkeimmäksi nousi esteettömyys ja saavutettavuus koko ketjussa (32) sekä kohtuulliset maksut (32). Kolmanneksi tärkeimpänä pidettiin sitä, että avustaja pääsee ilmaiseksi avustettavan mukana (31).

6. Liikunta

[Lisätietoja](#)

● Kaikilla mahdollisuus osallistua ...	17
● Esteettömyys/saavutettavuus (k...	32
● Avustaja ilmaiseksi	31
● Järjestää myös eri vammaryhmill...	37
● Kohtuulliset maksut (hinnoittelu...	32
● Kohtuulliset mukautukset	7
● Vammaisten sekä heidän omaist...	27
● Inva-paikat, rampit, hissit, opast...	11
● Palveluiden yms. kehittäminen e...	12
● Osaava henkilökunta ja ohjaajat	24
● Muu	1

(Diagrammi kyselyn vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

6.Liikunta

-Kaikilla mahdollisuus osallistua kaikkeen

-Esteettömyys/saavutettavuus (koko ketjussa)

-Avustaja ilmaiseksi

- Järjestää myös eri vamma ryhmille suunnattua toimintaa, ryhmiä yms.
- Kohtuulliset maksut (hinnoittelussa otetaan huomioon vammaisten taloudellinen tilanne)
- Kohtuulliset mukautukset
- Vammaisten sekä heidän omaisten/edustajien kuunteleminen jo valmistelu/suunnitteluvaiheessa ennen toteutusta/päätöksiä heitä koskevissa asioissa/palveluissa yms
- Inva-paikat, rampit, hissit, opasteet, tiedottaminen
- Palveluiden yms kehittäminen eri vamma ryhmiä kuunnellen
- osaava henkilökunta ja ohjaajat

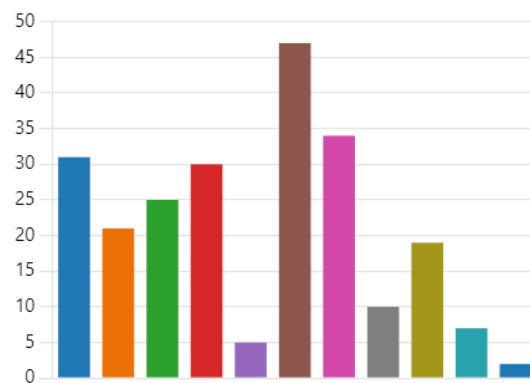
Avoin kysymys: jotain muuta joka ei tullut esille

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja nuorisopalveluiden osalta tärkeimpänä pidettiin sitä, että on riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa sekä avustajia (47). Seuraavaksi tärkeimmäksi koettiin mahdollisuus pienluokkaan sekä integraatioon (34). Kolmanneksi tärkeimmäksi koettiin koulukuljetukset (31).

7. Varhaiskasvatus, opetus ja nuorisopalvelut

[Lisätietoja](#)

● Koulukuljetukset (mm. turvallisu...	31
● Ympäristö esteetön, saavutettav...	21
● Kaikilla tasavertainen mahdollis...	25
● Turvattava kaikki tarpeelliset res...	30
● Henkilökunnan koulutukset	5
● Riittävästi ammattitaitoista henk...	47
● Mahdollisuus pienluokkaan sekä...	34
● Ottaa huomioon kyseisen vamm...	10
● Kuuntelee oppilasta/vanhempia	19
● Yhdenvertaisuuslaki muutokset, ...	7
● Muu	2

(Diagrammi kysymyksen vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

7.varhaiskasvatus, opetus ja nuorisopalvelut

- Koulukuljetukset (mm. turvallisuus, osaavat kuljettajat(koulutukset?), mahdolliset avustajat,laadukkuus)
- Ympäristö esteetön, saavutettava, turvallinen opetus

- Kaikilla tasavertainen mahdollisuus laadukkaaseen opetukseen sekä toimintaan
- Turvattava kaikki tarpeelliset resurssit laadukkaaseen opetukseen (myös apuvälineet opetukseen, ohjelmistot, koulutukset)
- Henkilökunnan koulutukset
- Riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa sekä avustajia
- Mahdollisuus pienluokkaan sekä integraatioon
- Otaa huomioon kyseisen vamma ryhmän, kohtuulliset mukautukset, koulutukset eri vamma ryhmistä
- Kuuntelee oppilasta/vanhempia
- Yhdenvertaisuuslaki muutokset, syrjintään puututtava

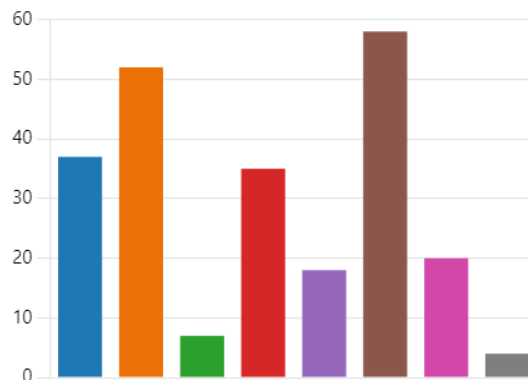
Avoin kysymys: jotain muuta joka ei tullut esille

Tiedottamisen osalta pidettiin tärkeimpänä sitä, että tietoa helppo löytää ja helppokäyttöisyyttä (58). Toiseksi tärkeimpänä pidettiin selkokieltä ja ymmärrettävää tekstiä (52). Kolmanneksi tärkeimmäksi nousi verkkosivujen saavutettavuus (37).

8. Tiedottaminen

[Lisätietoja](#)

● Verkkosivut saavutettavia mm. n...	37
● Selkokieli, ymmärrettävä teksti	52
● Viittomakieli	7
● Teksti myös kuunneltavissa suor...	35
● Läpinäkyvää	18
● Helppoa löytää tietoa, helppo k...	58
● Monikanavaista	20
● Muu	4

(Diagrammi kysymyksen vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

8.tiedottaminen

- Verkkosivut saavutettavia mm. näkövammaisten ruudunlukuohjelmalla + muu tiedonanto (esim liitteet), helppo käyttää
- Selkokieli, ymmärrettävä teksti

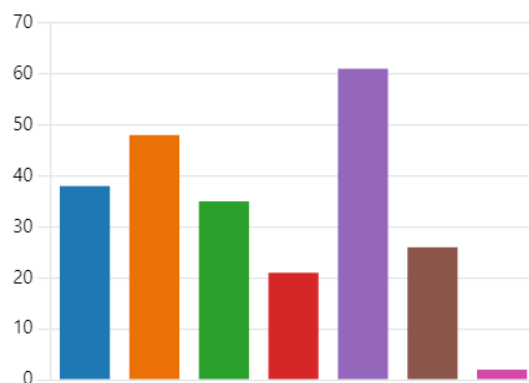
- Viittomakieli
 - teksti myös kuunneltavissa suoraan nettisivuilla
 - Läpinäkyvää
 - Helppoa löytää tietoa, helppo käyttää
 - Monikanavaista
- Avoin kysymys: jotain muuta joka ei tullut esille

Vammaispoliittisen ohjelman laatimisen osalta tärkeimmäksi kyselyssä koettiin se, että ohjelma on tehty yhteistyössä ja kuunnellen laajasti eri vammaryhmiä sekä heidän edustajiaan (61). Toiseksi tärkeimpänä koettiin ohjelman selkeys ja saavutettavuus sekä helppolukuisuus (48). Kolmanneksi tärkeimpänä pidettiin ohjelman ajantasaisuutta (38).

9. Vammaispoliittisen ohjelman laatimisen osalta minulle on tärkeintä

[Lisätietoja](#)

● Ohjelma on ajantasainen	38
● Ohjelma on selkeä ja saavutetta...	48
● Ohjelma on YK:n vammaissopim...	35
● Ohjelma on linjassa Kuopion str...	21
● Ohjelma on tehty yhteistyössä j...	61
● Ohjelman läpileikkaavana teema...	26
● Muu	2

(Diagrammi kysymyksen vastauksista)

Kysymys ja vastausvaihtoehdot:

9.Vammaispoliittisen ohjelman laatimisen osalta minulle on tärkeintä

-ohjelma on ajantasainen

-ohjelma on selkeä ja saavutettava, helppolukuinen

-ohjelma on Yk:n vammaissopimuksen mukainen

-ohjelma on linjassa Kuopion strategian ja muiden ohjelmien kanssa

-ohjelma on tehty yhteistyössä ja kuunnellen laajasti eri vammairyhmiä sekä heidän edustajiaan

-ohjelman läpileikkaavana teemana on esteettömyys ja saavutettavuus

Avoin kysymys: Joitain mitä ei tullut esille

10.Avoin kysymys: jotain mikä tulee mieleen esille otettavana huomiona, jota ei kyselyssä tullut esille